

Notă de prezentare și motivare
a proiectului de Ordin pentru aprobarea Regulamentului de desemnare a
furnizorilor de ultimă instanță de energie electrică

1. Cadrul național de reglementare

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede :

- la art. 54: *„Furnizorii de ultimă instanță se desemnează de către ANRE dintre furnizorii existenți pe piața de energie, prin mecanisme concurențiale, pe baza unui regulament care stabilește modalitățile și criteriile de selecție a acestora, pentru fiecare categorie de clienți finali pe care aceștia îl deserveșc”.*

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede:

- la art. 5 alin. (1) lit. c): *„Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: (...) c) aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale.”*
- la art 8 lit. g): *„În îndeplinirea atribuțiilor și competențelor sale, ANRE contribuie la realizarea următoarelor obiective generale: (...) g) protecția consumatorului, prin asigurarea unei piețe concurențiale eficiente, prin sprijinirea clienților vulnerabili, prin impunerea unor standarde de calitate a serviciilor publice din sectorul energiei electrice și gazelor naturale, prin facilitarea accesului clienților finali la datele proprii de consum necesare în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică sau gaze naturale, precum și prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor;”*

- la art. 9 alin. (1) lit. h) : „ANRE este abilitată cu următoarele atribuții și competențe în sectorul energiei electrice și energiei termice produse în cogenerare: (...) h) aprobă reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector, inclusiv standarde de performanță pentru serviciile de transport, distribuție, și furnizare a energiei electrice și termice”.

2. Scopul reglementării

În contextul liberalizării pieței de energie electrică începând cu data de 01.01.2021, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) a identificat necesitatea adaptării procesului de desemnare a furnizorilor de ultimă instanță la noile condiții.

ANRE a elaborat proiectul Regulamentului de desemnare a furnizorilor de ultimă instanță de energie electrică, denumit în continuare Regulament, în scopul simplificării procesului de desemnare a furnizorilor de ultimă instanță și a creșterii gradului de participare a furnizorilor de energie electrică la acest proces.

Regulamentul propus stabilește procedura de desemnare de către ANRE a furnizorilor de ultimă instanță de energie electrică.

3. Schimbările preconizate/ măsurile propuse prin proiectul de reglementare

Principalele măsuri propuse prin proiectul de ordin sunt următoarele:

- eliminarea noțiunilor de FUI obligat și FUI opțional;
- desemnarea unui furnizor în calitate de FUI se realizează la nivel național, și nu pe zone de rețea, cum este prevăzut în reglementarea actuală;
- la desemnarea FUI nu se mai aplică criteriul de eligibilitate bazat pe deservirea unui număr de cel puțin 2 000 de locuri de consum la nivel național într-o anumită perioadă, anterior desemnării;
- FUI sunt desemnați pe perioadă nedeterminată;
- se asigură în permanență un număr de minimum 5 FUI;
- desemnarea în calitate de FUI se realizează:
 - a) la solicitarea furnizorului;
 - b) prin organizarea unui proces de selecție, în cazul în care, în urma solicitărilor de desemnare primite din partea furnizorilor de energie electrică, numărul FUI desemnați este mai mic de 5.
- furnizorii pot transmite în orice moment o solicitare de desemnare în calitate de FUI;

- nu se mai solicită deschiderea unui cont escrow;
- FUI are dreptul de a solicita în orice moment retragerea acestei calități, prin transmiterea unei cereri către ANRE cu cel puțin 45 de zile anterior datei de la care solicită retragerea desemnării;
- selectarea furnizorilor care vor fi desemnați FUI, în cazul în care nu se asigură în mod voluntar numărul minim, se face de către ANRE, luând în considerare ordinea descrescătoare a cotei totale maxime de piață a furnizorilor de energie electrică, din punct de vedere al numărului de clienți și al volumului de vânzări, calculată după formula:

$$\text{Cotă piață_Fz} = \text{cotă piață vânzări_Fz} * 0,5 + \text{cotă piață număr clienți finali_Fz} * 0,5$$

unde:

- cotă piață vânzări_Fz - cota de piață a unui furnizor, în funcție de cantitatea de energie electrică vândută clienților finali în ultimele 3 luni pentru care ANRE dispune de date în urma activității de monitorizare a pieței de energie electrică;
- cotă piață număr clienți finali_Fz - cota de piață a unui furnizor, în funcție de numărul de clienți finali din ultimele 3 luni pentru care ANRE dispune de date în urma activității de monitorizare a pieței de energie electrică.
- numărul de locuri de consum deservite la nivel național, se calculează ca medie a ultimelor 3 luni calendaristice încheiate pentru care furnizorii au transmis raportări la ANRE;
- furnizorii desemnați de către ANRE în urma organizării procesului de selecție pe baza cotei totale maxime de piață nu pot solicita retragerea voluntară a acestei calități.

4. Impactul macroeconomic

a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei :

- promovarea, stimularea și asigurarea concurenței între furnizorii de energie electrică pentru a fi desemnat FUI;
- asigurarea predictibilității acțiunilor pentru toți participanții la piață implicați în acest proces.

b) impactul asupra operatorilor economici:

- posibilitatea tuturor furnizorilor de energie electrică care îndeplinesc criteriile de eligibilitate, de a desfășura activitatea de furnizare a energiei electrice în regim de ultimă instanță, în condițiile stabilite prin Regulament;
- posibilitatea furnizorilor de a solicita voluntar retragerea calității de FUI;

c) impactul asupra consumatorilor/clientilor finali:

- protejarea clienților casnici și a clienților noncasnici prin desemnarea unor FUI, în condițiile stabilite prin Regulament, **care să asigure serviciul universal și furnizarea energiei electrice în regim de ultimă instanță;**
- asigurarea competiției între furnizori, ceea ce poate contribui la menținerea prețurilor aplicate la un nivel rezonabil.

5. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de reglementare:

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act reglementare:

- se va abroga Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 26/2018 pentru aprobarea Regulamentului de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 12 februarie 2018, cu modificările și completările ulterioare.
- se va modifica Regulamentul de preluare de către furnizorii de ultimă instanță a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă și pentru modificarea unor reglementări din sectorul energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 12/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 6 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

- nu este cazul